

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент навколишнього середовища»

Ступінь вищої освіти – Магістр

Спеціальність 175 Інформаційно-вимірювальні технології

Освітньо-професійна програма «Якість, стандартизація та сертифікація»

Рік навчання: 2024/25, семестр: 3

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання: українська

Лектор курсу

Контактна інформація лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Адамчук Леонора Олександрівна

leonora.adamchuk@gmail.com

leonora.adamchuk@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2381>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою є формування у здобувачів вищої освіти знань стосовно теоретичних і методичних основ екологічного менеджменту, вимог нормативних документів системи управління навколишнім середовищем, механізмів управління навколишнім середовищем, екологічного аудиту.

Завданнями є: отримати базових теоретичних знань з основних принципів екологічного менеджменту; навчитися застосовувати вимоги стандартів ДСТУ ISO 14000 до діяльності організацій з метою створення ефективних систем управління навколишнім середовищем; оволодіти методологією дослідження екологічного менеджменту та основами системного підходу; ознайомитися із загальними принципами екологічного етикетування, декларування та маркування; навчитися використовувати набуті знання на прикладах виробничих ситуацій; оволодіти методологічними і теоретичними підходами екологічного аудиту, проводити екологічний аудит на модельних ситуаціях; навчитися застосовувати набуті знання в модельних і ігрових ситуаціях для вирішення питань, які виникають під час проведення аудиту та сертифікації; оволодіти навиками роботи у групах для вирішення поставлених задач.

Загальні компетентності:

ЗК1 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК6 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК7 Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК8 Здатність працювати в міжнародному контексті

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК5 Здатність розв'язувати складні професійні завдання і проблеми на основі розуміння технічних забезпечення контролю якості продукції.

СК11 Здатність враховувати вимоги до метрологічної діяльності в сфері технічного регулювання, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку.

СК15 Знання сучасних тенденцій розвитку і найбільш важливі нові наукові досягнення в області контролю якості, сертифікації та стандартизації, а також у суміжних галузях.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції, практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван- ня
3 семестр				
Модуль 1. Стандартизація у сфері екологічного менеджменту				
Тема 1. Основи, принципи та стандарти екологічного менеджменту.	2/4	Знати: теоретичні і практичні задачі екологічного менеджменту Аналізувати: міжнародний підхід та стандарти екологічного менеджменту. Розуміти: методологічні основи, теоретичні і практичні задачі екологічного менеджменту Розрізняти: міжнародні стандарти в сфері екологічного менеджменту Застосовувати: основні поняття МНС.	Виконання практичних робіт: аналіз стандартів серії ISO 14000; вплив тепла та електроенерге тики на навколишнє природне середовище Виконання самостійної роботи.	14
Тема 2. Системи екологічного маркування та вимоги стандарту ISO 14001.	2/4	Знати: принципи і вимоги міжнародних стандартів до розроблення та впровадження СЕМ. Вміти: застосовувати вимоги міжнародних стандартів до розроблення та впровадження СЕМ. Аналізувати: можливість та доцільність вимог міжнародних стандартів до розроблення та впровадження СЕМ. Розуміти: вимоги міжнародних стандартів. Розрізняти: вимоги міжнародних стандартів до розроблення та впровадження СЕМ. Застосовувати: процедури вимог міжнародних стандартів до розроблення та впровадження СЕМ.	Виконання практичних робіт: вплив харчової та переробної промисловості і на довкілля; вплив альтернативної енергії на екологію. Виконання самостійної роботи.	14
Модуль 2. Екологічний аудит				
Тема 3. Формування, значення, загальні поняття, сфери та вигоди застосування	2/4	Знати: сферу та вигоди застосування екологічного аудиту в Україні. Вміти: застосовувати вимоги екологічного аудиту до систем управління НС.	Виконання практичних робіт: встановлення основних екологічних аспектів	14

екологічного аудиту в Україні		<p>Аналізувати: сферу та вигоди застосування екологічного аудиту в Україні.</p> <p>Розуміти: сферу та вигоди застосування екологічного аудиту в Україні.</p> <p>Розрізняти: особливості екологічного аудиту.</p> <p>Застосовувати: знання з діяльності щодо сфери та вигоди застосування екологічного аудиту.</p>	діяльності організацій і підприємств; Розроблення чек-листа для проведення аудиту за вимогами стандарту ДСТУ ISO 14001.	
Тема 4. Структурні складові та методологічні основи здійснення екологічного аудиту	2/4	<p>Знати: структурні складові та методологічні основи здійснення екоаудиту.</p> <p>Вміти: структурні складові та методологічні основи здійснення екоаудиту.</p> <p>Аналізувати: структурні складові та методологічні основи здійснення екоаудиту.</p> <p>Розуміти: структурні складові та методологічні основи здійснення екоаудиту.</p> <p>Розрізняти: вимоги до екологічного аудиту.</p> <p>Застосовувати: процедури екоаудиту.</p>	Виконання практичних робіт: розроблення програми проведення аудиту системи екологічного менеджменту на відповідність ДСТУ ISO 14001; процедура проведення екологічного аудиту	14
Тема 5. Концепції і поняття екологічного маркетингу як складової менеджменту організації	2/4	<p>Знати: аудиторські методології та приклади їх використання.</p> <p>Вміти: застосовувати аудиторські методології та приклади їх використання.</p> <p>Аналізувати: можливість та доцільність застосування аудиторських методологій та приклади їх використання.</p> <p>Розуміти: принципи застосування аудиторських методологій та приклади їх використання.</p> <p>Розрізняти: правила і процедури застосування аудиторських методологій та приклади їх використання.</p> <p>Застосовувати: процедури аудиторських методологій.</p>	Виконання практичних робіт: розроблення екологічної політики підприємства згідно з ДСТУ ISO 14001; засвоїти принципи екологічного маркетингу на прикладі підприємства	14
Всього за 3 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Звіти за виконані лабораторні та самостійні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Користування будь-якими засобами пошуку інформації під час модульного чи підсумкового оцінювання, атестації заборонено. Всі роботи повинні бути оформлені згідно вимог до наукових публікацій.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Лук'янова О. М. Екологічний менеджмент: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 66 с.

Стійкий розвиток сільських територій у контексті реалізації державної екологічної політики та енергозбереження : кол. моногр. ; за заг. ред. Т. О. Чайки. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2021. 408 с.

Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти. Посібник /С.В. Берзіна, І.І. Ярьковська та ін. К: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 134 с.

Берзіна С.В. Системи екологічного управління. Довідниковий посібник з впровадження міжнародних стандартів серії ISO 14000. К.: Aiva Plus Ltd, 2009. 62 с.